

PROTOKÓŁ
z posiedzenia plenarnego Rady Dialogu Społecznego
w dniu 14 lipca 2016 r., godz. 12:00

Miejsce posiedzenia: Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog”
ul. Bolesława Limanowskiego 23, 02-943 Warszawa

Spotkaniu Pan Piotr Duda
przewodniczy: Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego
Przewodniczący KK NSZZ „Solidarność”

W obradach uczestniczyli Wiceprzewodniczący Rady Dialogu: Jan Guz, Przewodniczący OPZZ; Henryka Bochniarz, Prezydent Konfederacji Lewiatan, Jerzy Bartnik, Prezes Związku Rzemiosła Polskiego; Wojciech Warski, Przewodniczący Konwentu BCC; Iwona Sroka, Wiceprezydent Pracodawców RP w zastępstwie Andrzeja Malinowskiego, Prezydenta Pracodawców RP; Dariusz Trzcionka Wiceprzewodniczący FZZ w zastępstwie Doroty Gardias, Przewodniczącej FZZ.

Strona rządowa była reprezentowana przez Wiceprzewodniczącą Rady Dialogu Społecznego Elżbietę Rafalską, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej; Konstantego Radziwiłła, Ministra Zdrowia; Annę Zalewską, Minister Edukacji Narodowej; Krzysztofa Tchórzewskiego, Ministra Energii; Andrzeja Adamczyka, Ministra Infrastruktury i Budownictwa; Pawła Chorąży, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Rozwoju w zastępstwie Mateusza Morawieckiego, Wicepremiera, Ministra Rozwoju; Mikołaja Wild, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa w zastępstwie Dawida Jackiewicza, Ministra Skarbu Państwa; Hannę Majszczyk, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów.

Oprócz statutowych członków Rady Dialogu Społecznego w spotkaniu wzięli udział również: Roman Giedrojć, Główny Inspektor Pracy; Agnieszka Lenartowicz-Łysik Przedstawiciel Prezydenta RP; Grażyna Marciniak, Wiceprezes GUS.

Porządek posiedzenia obejmował:

1. Głosowanie nad projektem Uchwały nr 14 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego w **sprawie zmian systemowych w Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.**
2. Głosowanie nad projektem Uchwały nr 15 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego w **sprawie poselskiego projektu ustawy o Inspekcji Żywności.**
3. Głosowanie nad projektem Uchwały nr 16 o **powołanie Zespołu branżowego ds. transportu lotniczego i obsługi lotniskowej przy Ministrze Infrastruktury i Budownictwa.**
4. Informacja Pana Henryka Nakoniecznego, Przewodniczącego Zespołu ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych na temat ewentualnego stanowiska wypracowanego przez Zespół w sprawie:
 - założeń projektu budżetu państwa na rok 2017- art. 17 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz.U.2015, poz. 1240)
 - propozycji średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok 2017, w myśl art. 7 ust 4 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. 1999, Nr 110, poz. 1255 z późn. zm.),
 - propozycji wzrostu minimalnego wynagrodzenia za pracę za rok 2017, w myśl art. 2 ust 3 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2002 r., Nr 200, poz. 1679 z późn. zm.)
5. Informacja Pani Anny Zalewskiej Minister Edukacji Narodowej na temat: „Uczeń. Rodzic. Nauczyciel – Dobra Zmiana” - kierunki zmian w systemie edukacji.
6. Sprawy różne.

Pan Piotr Duda, Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego przywitał Członków Rady Dialogu Społecznego, stronę pracowników, pracodawców, stronę rządową oraz zaproszonych gości na posiedzeniu plenarnym Rady Dialogu Społecznego. Rozpoczął posiedzenie od przypomnienia, że w głosowaniu bierze udział wyłącznie strona pracowników i strona pracodawców Rady Dialogu Społecznego, a przyjęcie uchwały wymaga zgodny każdej ze

stron. Podkreślił, że w przypadku strony pracowników i pracodawców jest to zwykła większość przy udziale w głosowaniu przynajmniej 2/3 (16 członków) każdej stron.

Członkowie Rady Dialogu Społecznego przyjęli porządek obrad.

Protokół z posiedzenia Rady z dnia 27 czerwca 2016 r. został przyjęty przez członków Rady Dialogu Społecznego przez aklamację.

Głosowanie nad uchwałami Rady Dialogu Społecznego odbyło się zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. (Dz. U. 2015 poz. 1240). Głosowano w następującej kolejności:

- 1) strona pracowników,
- 2) strona pracodawców.

Każda ze stron głosowała jawnie, poprzez podniesienie ręki.

Pan Przewodniczący Piotr Duda, po stwierdzeniu (*na podstawie listy obecności*) istnienia kworum, przeszedł do głosowania następujących projektów uchwał Rady Dialogu Społecznego.

Ad. 1

Głosowanie na projektem Uchwały nr 14 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego w sprawie zmian systemowych w Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Pani Iwona Sroka, Wiceprezydent Pracodawców RP, powiedziała, że 6 lipca br. na posiedzeniu Zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku pracy została podjęta dyskusja na temat potrzebnych zmian systemowych w Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Poinformowała o negatywnym stanowisko strony związkowej i strony pracodawców wobec projektowanych zmian. Nawiązała do propozycji powołania grupy roboczej zajmującej się zmianami w Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Socjalnych. Negatywne stanowisko zostało wyrażone wobec mechanizmu stałego finansowania staży podyplomowych i szkoleń specjalistycznych lekarzy oraz specjalizacji pielęgniarek i położnych ze środków Funduszu Pracy. Zarekomendowano, by zmiany wypracować za pośrednictwem wspomnianej grupy roboczej.

Pan Piotr Duda, powiedział, że w dalszym ciągu będą odbywać się prace nad zwiększeniem kontroli strony społecznej nad wydatkowaniem środków z Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Pan Jarosław Lange, NSZZ „Solidarność”, uzupełnił wypowiedzi przedmówców informacją, że 24 czerwca br. na posiedzeniu Rady Rynku Pracy przyjęto uchwałę o podobnej treści, w której również negatywnie zaopiniowano uruchomienie środków z Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Pani Elżbieta Rafalska, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, poinformowała, że podczas konsultacji międzyresortowych Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zgłaszało swoje wątpliwości do kwestii wprowadzenia stałego mechanizmu finansowania staży. Podkreśliła, że Ministerstwo Zdrowia uwzględniło uwagę, a podczas Rady Ministrów odbyła się dyskusja na ten temat.

Przebieg głosowania:

		Liczba osób uprawnionych do głosowania w dn. 14.07.16 r.	Głosy „za”	Głosy „przeciw”	Głosy „wstrzymujące się”
Strona pracowników		20	20	0	1
Strona pracodawców		21	21	0	0

Uchwała nr 14 została przyjęta.

Ad. 3

Głosowanie na projektem Uchwały nr 15 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego w sprawie poselskiego projektu ustawy o Inspekcji Żywności.

Pani Iwona Sroka, poinformowała, że 6 lipca br. na posiedzeniu Zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku pracy odbyła się dyskusja w sprawie poselskiego projektu ustawy o Inspekcji Żywności podczas której członkowie zespołu wypracowali negatywne stanowisko wobec tego projektu. Dodała, że w dyskusji podkreślano przede wszystkim brak systemowego i funkcjonalnego uzasadnienia zmian, a także nie zgodzono się z argumentacją wnioskodawców

w zakresie oszczędności, które wynikałyby z konsolidacji służb. Powiedziała, że projekcie uchwały znajduje się uzasadnienie związane z opracowanym negatywnym stanowiskiem.

Przebieg głosowania:

	Liczba osób uprawnionych do głosowania w dn. 14.07.16 r.	Głosy „za”	Głosy „przeciw”	Głosy „wstrzymujące się”
Strona pracowników	20	20	0	1
Strona pracodawców	21	21	0	0

Uchwała nr 15 została przyjęta.

Ad. 4.

Głosowanie nad projektem Uchwały nr 16 o powołanie Zespołu branżowego ds. transportu lotniczego i obsługi lotniskowej przy Ministrze Infrastruktury i Budownictwa.

Pan Piotr Duda, poinformował, że reprezentatywne organizacje związkowe oraz reprezentatywne organizacje pracodawców wyraziły zgodę na powołanie Zespołu branżowego ds. transportu lotniczego i obsługi lotniskowej przy Ministrze Infrastruktury i Budownictwa. *Jeżeli członkowie RDS zadeklarują wolę to powstanie uchwała dotycząca powoływania zespołów branżowych za pośrednictwem Prezydium.*

Pan Robert Siarnowski, NSZZ „Solidarność”, Przewodniczący Krajowej Sekcji PTLiOL, powiedział, że od 1,5 roku trwają starania o powołanie wspomnianego zespołu branżowego, z powodu chęci aktywnego wpływania na lotnictwo w Polsce.

Przebieg głosowania:

	Liczba osób uprawnionych do głosowania w dn. 14.07.16 r.	Głosy „za”	Głosy „przeciw”	Głosy „wstrzymujące się”
Strona pracowników	22	22	0	0
Strona pracodawców	21	21	0	0

Uchwała nr 16 została przyjęta jednomyślnie.

Ad. 5.

Pan Henryk Nakonieczny, Przewodniczący Zespołu Problemowego ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych, powiedział, że zgodnie z ustawą z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego, ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, jak również ustawą z dnia 23 grudnia 1999r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw zespół podjął próbę wypracowania ewentualnych stanowisk. Dodał, że konieczne jest wspólne uzgodnienie Rady Dialogu Społecznego w sprawie założeń projektu budżetu państwa na rok 2017, propozycji średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok 2017 oraz propozycji wzrostu minimalnego wynagrodzenia za pracę za rok 2017. Zaznaczył, że już podczas wspólnego posiedzenia zespołów problemowych ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych oraz ds. ubezpieczeń społecznych rozpoczęła się dyskusja na temat podjęcia próby wypracowania propozycji stanowisk. Powiedział, że w dniu 8 lipca br. na kolejnym posiedzeniu kontynuowano dyskusję i pomimo chęci, pogłębionej analizy oraz włożonej pracy nie udało się wypracować wspólnych stanowisk. W związku z powyższym nie zarekomendowano Radzie Dialogu Społecznego stanowisk w poniższych kwestiach:

- ✓ Założeń projektu budżetu państwa na rok 2017.
- ✓ Propozycji średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok 2017.
- ✓ Propozycji wzrostu minimalnego wynagrodzenia za pracę za rok 2017.

Po przeprowadzonej merytorycznej dyskusji, na wniosek członków Zespołu podjęto próbę przyjęcia propozycji stanowiska częściowego do założeń budżetu państwa na rok 2017, ograniczającego się do prognozowanych wielkości makroekonomicznych. Jednak ustawa o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, w takim wypadku nie daje możliwości zajęcia odrębnych stanowisk strony pracowników i strony pracodawców, czy też poszczególnych organizacji skupionych w RDS w stosunku do pozostałych elementów ujętych w założeniach do budżetu państwa, w tym wskaźników wzrostu wynagrodzeń. Podkreślił, że termin przyjęcia ewentualnych stanowisk w każdym przypadku upływa 15 lipca br.

Pan Jan Guz, Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, powiedział, że nie ma m.in. odpowiedzi na pytania dotyczące podatku od dochodów, kwoty wolnej od podatku oraz brakuje deklaracji w sprawie funduszu socjalnego i stawki VAT.

Pani Małgorzata Starczewska-Krzysztosek, Konfederacja Lewiatan, podkreśliła, że próbowano znaleźć takie rozwiązania, które pozwoliłyby na zajęcie wspólnego stanowiska w części dotyczącej założeń makroekonomicznych, ale formalne ograniczenia na to nie pozwoliły. Powiedziała, że na posiedzeniu Zespołu problemowego ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych poproszono stronę rządową o dostarczenie członkom zespołu dodatkowych informacji dotyczących parametrów makroekonomicznych, jak również informacji o konsekwencjach podniesienia minimalnego wynagrodzenia do 2 tys. złotych. Odniosła się w swojej wypowiedzi do publikacji Narodowego Banku Polskiego, czyli „Projekcji inflacji i PKB” która zakłada obniżenie tempa wzrostu PKB na 2016 rok. Podkreśliła, że będzie miało to swoje konsekwencje w 2017 roku. Zadała pytanie, czy rząd zamierza uwzględnić prognozy, które zostały zaprezentowane przez NBP oraz czy istnieje szansa na otrzymanie informacji dotyczących wspomnianych parametrów makroekonomicznych. Powiedziała, że największym beneficjentem podniesienia minimalnego wynagrodzenia będzie budżet państwa.

Pani Hanna Majszczyk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, nawiązała do pytania o uwzględnienie przez rząd zmian w zakresie prognoz dokonywanych przez m.in. NBP w założeniach do budżetu Państwa na rok 2017. Zwróciła uwagę na kalendarz prac nad ustawą budżetową. Powiedziała, że dzisiaj Rada Dialogu Społecznego rozpatruje założenia, które zgodnie z ustawą były skierowane do połowy czerwca oraz analizuje wskaźniki makroekonomiczne. Dodała, że decyzje, które zapadną znajdą ilustrację w projekcie budżetu na rok 2017, ale nie ma to bezpośredniego związku z wspomnianymi założeniami makroekonomicznymi. Zaznaczyła, że jeżeli jednak znajdą odzwierciedlenie to Rada Dialogu Społecznego zgodnie z kalendarzem przewidzianym w ustawie o RDS otrzyma je do opiniowania. Powiedziała, że te kryteria, które mają bezpośredni wpływ na dochody budżetu nie zmieniły się, aż tak bardzo. Podsumowując dodała, że cała ustawa budżetowa zostanie przekazana Radzie Dialogu Społecznego na okres 10 dni roboczych, następujących po dniu, w którym otrzyma projekt do zaopiniowania.

Pani Elżbieta Rafalska, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, uzupełniając dyskusję, powiedziała, że propozycja złożona przez stronę rządową różniła się od tej, którą złożył Minister Rodziny, ponieważ złożona propozycja to było 1920 zł. Wskazała na beneficjentów, którymi będą również pracownicy, którzy do tej pory pracowali za najniższe wynagrodzenie. Odniosła się do wpływu na sytuację przedsiębiorców, zaznaczając, że najpóźniej w

poniedziałek zostaną przekazane dane z podziałem na mikroprzedsiębiorstwa. Podkreśliła, że celem jest doprowadzenie do takiego poziomu wynagrodzenia, które będzie powodować poprawę sytuacji dochodowej najniżej wynagradzanych. Jednocześnie zwróciła uwagę, że przyczyni się to do wzrostu stawki godzinowej za pracę. Dodała, że polepszy się również sytuacja gospodarcza kraju, co jest dobrą informacją nie tylko dla pracowników.

Pan Henryk Nakonieczny, rozpoczął swoją wypowiedź od podziękowań dla Pani Minister, Elżbiety Rafalskiej za to, że zwróciła uwagę na fakt, że bezpośrednim beneficjentem wzrostu minimalnego wynagrodzenia będą pracownicy, a nie budżet Państwa, czy bezpośrednie fundusze. Powiedział, że najważniejszy jest wzrost wartości pracy w Polsce. Zgodził się z faktem, że koszt dla podmiotów gospodarczych będzie wynosił 2,9 mld, ale to jest tylko 2% planowanego zysku netto osiąganego przez przedsiębiorców. Podkreślił, że nadszedł czas na radykalny wzrost wynagrodzeń oraz, że konsumpcja jest istotnym elementem budżetu Państwa.

Pani Małgorzata Starczewska-Krzysztozek, potwierdziła, że we wcześniejszej swojej wypowiedzi odniosła się do faktu, że Ci którzy mają relatywnie najniższy udział w zyskach, będą w największym stopniu obciążeni.

Pan Jarosław Zagórowski, zwrócił uwagę na wieloaspektowe podejście do omawianego problemu. Podkreślił, że pracodawcom zależy na tym, aby pracownicy godnie zarabiali. Zastanawiał się nad wzrostem wynagrodzeń w powiązaniu z większą elastycznością Kodeksu Pracy.

Pan Jan Buczek, zaakcentował problemy małych przedsiębiorstw w związku ze sztywnym, mało elastycznym Kodeksem Pracy. Dodał, że nie należy tylko i wyłącznie skupiać się na kwestii podniesienia poziomu życia pracowników o najniższych dochodach, ponieważ z powodu podniesienia płacy minimalnej mogą stracić pracę. Zaznaczył, że obecnie małe przedsiębiorstwa przeżywają kryzys.

Pan Henryk Nakonieczny, podziękował członkom zespołu, że pomimo okresu urlopowego podjęli się próby rzetelnej oceny i analizy założeń budżetowych. Zapewnił, że dogłębnie zanalizowano wpływ na rynek pracy oraz funkcjonowanie przedsiębiorstw. Odpowiedział przedmówcy, że w analizach uwag dotyczących ograniczeń w działalności gospodarczej Kodeks Pracy jest na szarym końcu. Zaznaczył, że byle jaka praca kieruje nas w stronę

wyzysku, a płaca minimalna określa jej minimalne standardy. Dodał, że praca pełni nie tylko funkcję ekonomiczną, ale również funkcję społeczną.

Pan Piotr Duda, zaproponował przejście do kolejnego punktu obrad posiedzenia plenarnego RDS czyli informacji Minister Edukacji Narodowej, Pani Anny Zalewskiej na temat: „Uczeń. Rodzic. Nauczyciel – Dobra Zmiana” kierunki zmian w systemie edukacji. Dodał, że każda ze stron za pośrednictwem jednej, wyznaczonej osoby będzie miała możliwość wyrażenia stanowiska na temat zaprezentowanych zmian.

Pani Anna Zalewska, Minister Edukacji Narodowej, przedstawiła prezentację pod tytułem „Kształcenie zawodowe dla rynku pracy” oraz podsumowała ogólnopolską debatę na temat: „Uczeń. Rodzic. Nauczyciel – Dobra Zmiana”. W swoim wystąpieniu zaprezentowała kilka kierunkowych działań w kształceniu zawodowym, którego celem jest stopniowe wprowadzanie dualnego systemu kształcenia. Podkreśliła, że priorytetem jest aktywne włączenie pracodawców, którzy tworzą otoczenie gospodarcze szkoły, między innymi do opracowania programów nauczania dla zawodu oraz do realizacji procesu kształcenia praktycznego. Zaakcentowała korzyści dla uczniów i pracodawców wynikające z planowanej reformy. Wyraziła chęć współpracy w zespole branżowym przy Ministerstwie Edukacji, gdzie wraz z partnerami społecznymi, byłaby możliwość wypracowania satysfakcjonujących rozwiązań w zakresie planowanych zmian. Dodała, że celem planowanej reformy jest uratowanie potencjału polskiej edukacji.

Załącznik 1 Prezentacja pt.: *Kształcenie zawodowe dla rynku pracy*

Załącznik 2 Prezentacja pt.: *Podsumowanie ogólnopolskiej debaty o edukacji „Uczeń. Rodzic. Nauczyciel - Dobra Zmiana”*

Pan Piotr Duda, rozpoczął dyskusję.

Pan Sławomir Wittkowicz, ekspert Forum Związków Zawodowych, potwierdził, że jego organizacja zgadza się z diagnozą stanu systemu polskiej oświaty. Powiedział, że niepokój budzi brak skonkretyzowania propozycji rozwiązań w kluczowych dla środowiska sprawach m.in.:

1. Planowanych zmian w podstawie programowej.
2. Siatki godzin w podziale na poszczególne etapy kształcenia oraz na poszczególne grupy przedmiotów.

3. Liczby godzin, które będą rezerwowane na zajęcia wyrównawcze, rozwijające, poza lekcyjne dla poszczególnych typów szkół.
4. Uporządkowania w karcie, ponieważ 20% nauczycieli w Polsce, pomimo, iż podlega karcie nauczyciela ma swój zakres obowiązków ustalany na ponad 2800 różnych sposobów, ze względu na prerogatywę poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego.
5. Propozycji standaryzacji warunków pracy, w szczególności kwestii związanej z liczebnością oddziałów i szkół, które mają być maksymalne, bądź minimalne, w zależności od wielkości szkoły.
6. Uporządkowania kwestii znacznego odbiurokratyzowania szkoły.

Wyraził nadzieję, że reforma nie doprowadzi do zwolnień nauczycieli, w przypadku likwidacji gimnazjów. Podkreślił, że nie przedstawiono żadnych propozycji ustawowego uregulowania przechodzenia nauczycieli z jednego typu szkół do innych, szczególnie w sytuacji, kiedy poszczególne szkoły prowadzone są przez różne organy. Uważa, że w tej kwestii wymagana jest konieczność prawnego unormowania. Zaznaczył, że mając powyższe uwagi na względzie FZZ skłonne jest poprzeć inne zaproponowane w reformie rozwiązania, pod warunkiem uwzględnienia zaprezentowanej oceny. Przedstawił stanowisko, że należy w sposób zdecydowany uprościć system wynagradzania. Forum Związków Zawodowych oczekuje stałych i systematycznych konsultacji oraz prosi o przygotowanie konkretnych rozwiązań w celu merytorycznej dyskusji. Dodał, że obecna zmiana jest ryzykowna i powinna być przeprowadzona z zaangażowaniem i wypracowaniem konsensusu ze stroną społeczną.

Pan Janusz Kowalski, Związek Rzemiosła Polskiego, podkreślił, że przedstawione przez Minister Edukacji Narodowej, Panią Annę Zalewską kierunki zmian są dokładnie znane ZRP. Odniósł się do faktu, że w tak obszernym materiale rzemiosło jest wspomniane tylko raz. Dodał, że na rzemiosło składa się kilkaset tysięcy warsztatów, ok. 80 tys. uczniów rocznie oraz ok. 35 tys. egzaminów rocznie dających państwowe uprawnienia. Powiedział, że zaprezentowana reforma nie wspomina o rozwoju szkolnictwa zawodowego, które obecnie ma nosić nazwę branżowego. Podkreślił, że znaczącą rolę rzemiosła w historii. Posłużył się przykładami m.in.:

- Ustawa o rzemiośle wyraźnie określa, kto może uczyć, a mianowicie osoba, która posiada dyplom mistrzowski i jest zrzeszona w cechu lub izbie rzemieślniczej. Obecnie ten przepis nie jest przestrzegany,
- Zmiana liczby uczniów na przestrzeni ostatnich lat, co się z tym wiąże, zmniejszenie się liczby osób ich kształcących.

- Zniesienie wymogu kwalifikacji do wykonywania zawodu, co doprowadziło do sytuacji, w której wiele osób nie kończy nauki.

Powiedział, że w dyskusji nad kierunkami zmian w szkolnictwie zawodowym pomija się środowisko rzemiosła i nie można jej przeprowadzać bez ich aktywnego uczestnictwa. Skierował prośbę do Minister Edukacji Narodowej, Pani Anny Zalewskiej o uwzględnienie rzemieślników podczas szczegółowych rozmów nad planowaną reformą.

Pan Sławomir Broniarz, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, na wstępie swojej wypowiedzi powiedział, że przedstawione prezentacje to tylko ogólne hasła. Zaznaczył, że ZNP czeka na szczegóły. Zadał pytanie, dlaczego ogłoszenie założeń planowanej reformy odbyło się w pierwszy dzień wakacji?. Zacytował wypowiedź Micheala Fullana, jednego z autorytetów od zarządzania, który twierdzi, że są tak zwane złe sterowniki, które powodują utratę jakości w podejmowanych przedsięwzięciach. Należą do nich między innymi: struktura, procedury i inne formalne atrybuty systemu, a inwestowanie w strukturę to najlepsza droga do „rozłożenia” systemu oświaty. Dodał, że nie dokonano rzetelnej oceny reformy z 1998 roku. Powiedział, że od 2011 Polska uczestniczy w tak zwanych „szczytach nauczycieli” gromadzących przedstawicieli 20 państw o najlepszych systemach edukacyjnych Świata, a dyskusje i analizy podczas ostatniego „szczytu” w Berlinie potwierdziły dobry poziom nauczania w Polsce oraz sukcesy polskich uczniów i nauczycieli. Zadał pytanie po co ta rewolucja?. Odniósł się do faktu, że Minister Edukacji Narodowej, Pani Anna Zalewska w wielu wypowiedziach powołuje się na 200 problemów polskiej edukacji, dlatego poprosił o ich publiczne przedstawienie, aby móc dyskutować nad tymi obszarami, które rzeczywiście są problematyczne. Nawiązał do twierdzenia, że MEN powoływało się na ponad 100 raportów i badań Instytutu Badań Edukacyjnych oraz zdał pytanie o raport, który dał powód do tej rewolucji?. Wyraził opinię, że proponowane zmiany w edukacji są jedynie realizacją deklaracji politycznej PiS z kampanii, a nie wynikiem realnej oceny istniejącego modelu. Zwrócił uwagę, że przywoływane przez Panią Minister, Annę Zalewską debaty są statystyczną próbą podparcia planów PiS. Powiedział, że w przekazywanych informacjach brakuje rzetelnych danych o przewidywanych kosztach reformy, które są po stronie samorządu terytorialnego. Przedstawił tezę, że likwidacja ponad 7 tysięcy bez względu na działania osłonowe musi skutkować zwolnieniami tysięcy nauczycieli oraz nieść za sobą następstwa finansowe tych zwolnień. Powiedział, że brakuje informacji o kosztach odpraw wypłacanych nauczycielom i pracownikom oświaty. Przypomniał, że koszty poniosą również rodzice w zakresie dowożenia dzieci do szkół. Zauważył, że sformułowanie, że rodzic i dziecko nie zauważą zmiany zostało

niefortunnie użyte i jest absurdalne, ponieważ nie powinno ono paść z ust nauczyciela. Dodał, że w prezentowanych założeniach niepokoi brak regulacji prawnych chroniących miejsca pracy, ponieważ Związek Nauczycielstwa Polskiego przedkładało szereg propozycji w tym zakresie i niestety strona rządowa je odrzuciła. Odniósł się do wypowiedzi Pani Minister, Anny Zalewskiej dotyczącej faktu, że reforma ma być odpowiedzią na nią i bronić miejsc pracy. Powiedział, że skoro jest nią to powinniśmy pokazać standardy nauczania na wszystkich etapach edukacji i poprawić je na rzecz wzrostu opieki, wsparcia i pomocy dziecku oraz pokazać, jakie są plany wobec małych szkół i kształcenia ustawicznego dorosłych. Zaznaczył, że szukając wsparcia dla nauczycieli powinno się poważnie pochylać nad zgłaszanymi uwagami i propozycjami, bez względu na to, kto je zgłasza. Wyraził ubolewanie, że nie wspomina się o kształceniu nauczycieli. Powiedział, że dziwi pośpiech w przygotowywaniu zmian, ponieważ latami pracuje się nad zmianą ustroju szkolnego, podstawą programową czy podręcznikami. Podsumowując dodał, że Litwa i Łotwa przygotowywały swoją reformę przez 5 lat, Hongkong przez ponad 3 lata, a Korea Południowa, która ma najlepszy system edukacji na Świecie przygotowywała ją od 1999 roku, a Polska idzie dokładnie w odwrotnym kierunku.

Pan Jan Buczek, Pracodawcy RP, powiedział, że jego organizacja jest zainteresowana modernizacją systemu kształcenia zawodowego, ponieważ dotychczas w branży transportowej nie kształcono fachowców. Podziękował Pani Minister Annie Zalewskiej, że w sposób odważny dokończyła wieloletnie wysiłki, zmierzające do wpisania zawodu kierowcy do wykazu zawodów do nauczania. Dodał, że niepokój budzą zmiany dotyczące szkół branżowych, które będą nastawione na bezpośrednią współpracę z biznesem, a transport jako działalność gospodarcza jest bardzo trudnym partnerem we współpracy w zakresie kształcenia zawodowego. Powiedział, że system powinien być wdrażany stopniowo, aby tą rewolucją nie powodować zakłóceń.

Pan Ryszard Proksa, Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki i Oświaty, NSZZ „Solidarność”, w swojej wypowiedzi odniósł się do zmian w szkolnictwie zawodowym, podkreślając rolę przemysłu. Wyraził opinię, że o szkolnictwie zawodowym należy mówić w kontekście tego, że człowiek jest na tyle zawodowo wykształcony, by móc szybko przystosować się do nowego miejsca pracy, a nie tylko do konkretnej czynności. Przedstawił stanowisko dotyczące wątpliwości, czy przedsiębiorcy podejmą trud włączenia się do planowanych zmian. Według NSZZ „Solidarność” kierunek zmian w kształceniu zawodowym jest ciekawy. Zgodził się ze stanowiskiem Forum Związków Zawodowych w kwestii uwag do zmian w systemie edukacji.

Potwierdził, że powrót do nauczania przedmiotowego jest dobry oraz, że NSZZ „Solidarność” popiera w większości przedstawione w prezentacji hasła. Powiedział, że sekretariat nauki wystąpił do związków zawodowych ZNP i FZZ z inicjatywą o powołanie zespołu branżowego przy Ministerstwie Edukacji Narodowej, gdzie trzecią stroną powinni być samorządowcy i zaapelował o jego pozytywne przyjęcie. Przedstawił uwagi dotyczące obaw o utratę miejsc pracy przez pracowników oświaty i poprosił o przykłady rozwiązań prawnych MEN, które mają ochronić tych nauczycieli. Zaznaczył, że niezadowolenie budzi zmiana ustawy o systemie oświaty w kwestii konkursów, ponieważ powinna być równowaga pomiędzy organami nadzorującymi, konkretnie wzmocnienie roli kuratora. Zaapelował o podjęcie dyskusji na temat czasu pracy nauczycieli, powołując się na badania IBE. Nawiązał do płac nauczycieli, czyli branży w której osoby z wyższym wykształceniem są najgorzej opłacani. Skomentował pomysł powołania zespołu branżowego ds. edukacji, który powinien zajmować się licznymi problemami m.in. kartą nauczyciela. Podsumowując odniósł się do roli rzemiosła w szkolnictwie zawodowym, podkreślając, że są to głównie usługi i jego rola nie jest w, aż tak złej kondycji.

Pan Grzegorz Baczewski, Konfederacja Lewiatan, zaznaczył, że chciałby się odnieść do zaprezentowanych prezentacji w kategoriach szans, a nie obaw. Skoncentrował swoją wypowiedź na kwestiach kształcenia zawodowego, ponieważ z punktu widzenia rynku pracy i rozwoju gospodarczego kraju jest to jedna z najistotniejszych kwestii. Dostęp do kompetentnych pracowników jest ważny, ponieważ rosną trudności ze znalezieniem tych osób, które posiadają kwalifikacje poszukiwane przez pracodawców. Powiedział, że z zainteresowaniem słuchał prezentacji, ponieważ wcześniejsze analizy i koncepcja Konfederacji Lewiatan w tym obszarze w dużym stopniu się pokrywają z diagnozą przedstawioną przez Panią Minister, Annę Zalewską. Dodał, że w jego ocenie zabrakło elementu, który byłby nastawiony na zwiększanie skłonności do przystępowania do kształcenia zawodowego. Powołał się na doświadczenia Konfederacji Lewiatan i odniósł się do kwestii zaangażowania pracodawców. Powiedział, że dobrym kierunkiem jest pomysł tworzenia algorytmu dla tworzenia subwencji oświatowej przy zwróceniu uwagi na zawody deficytowe i nadwyżkowe. Zaznaczył, że warto zastanowić się nad takim elementem tego algorytmu, by w ramach subwencji zachęcał on do współpracy z pracodawcami w sposób bezpośredni, ponieważ w ocenie Konfederacji Lewiatan bez realnej współpracy z pracodawcami, nie zostanie osiągnięty najważniejszy cel czyli znalezienie pracy przez absolwentów. Nawiązał do kwestii kształcenia przez całe życie oraz wzmocnienia roli Krajowego Funduszu Szkoleniowego. W swojej

wypowiedzi zwrócił uwagę na kompetencje ogólne, ponieważ w polskich szkołach brakuje możliwości nabywania umiejętności „miękkich”, współpracy w grupie, planowania realizacji zadań. Podsumowując powołał się na badania, które pokazują, że absolwent szkoły gimnazjalnej lepiej radzi sobie z matematyką i językiem obcym, niż absolwent szkoły zawodowej, co jest przykładem utraty nabytych wcześniej umiejętności.

Pani Anna Zalewska, jeszcze raz podkreśliła, że przedstawione stanowisko MEN to podsumowanie wielomiesięcznej debaty społecznej, która miała na celu przedyskutowanie zmiany przed jej wprowadzeniem. Wyjaśniła, że uczniowie, rodzice i nauczyciele to podmioty dla których ten system funkcjonuje. Odpowiedziała na wątpliwości Pana Sławomira Wittkowicza, podkreślając, że w najbliższą środę zostanie przedstawiony precyzyjny harmonogram prac nad ustawą oraz konkretne rozwiązania. Powiedziała, że MEN zależy na maksymalnie aktywnej edukacji. Zaznaczyła, że kompetencje „miękkie” są bardzo istotne, a w planach jest wprowadzenie w ostatnim tygodniu szkoły tzw. „tygodnia projektów”. Dodała, że od początku spotkań w Radzie Dialogu Społecznego podkreślała chęć dokonywania zmian wspólnie z partnerami społecznymi, dlatego po raz kolejny zaapelowała o utworzenie zespołu branżowego ds. edukacji. W skład zespołu mieliby wejść, m.in.: przedstawiciele oświatowych związków zawodowych, reprezentujący stronę pracowniczą, przedstawiciele samorządów, reprezentujący stronę pracodawców oraz przedstawiciele strony rządowej, a celem zespołu byłoby m.in. wypracowanie kierunku koniecznych zmian w zakresie pragmatyki zawodowej nauczycieli. W swojej wypowiedzi odniosła się do obawy dotyczącej zwolnień nauczycieli, których nie ubędzie ze względu na fakt, że liczba uczniów się nie zmieni. Zaakcentowała, że nie prawdą jest, że na okoliczność zmiany ustawy dotyczącej 6 latków nauczyciele wczesnoszkolni zostali zwolnieni. Podkreśliła, że było to spowodowane jedynie niżem demograficznym. Nawiązała do spotkań ze środowiskiem rzemieślniczym, mówiąc, że odbyło się ich bardzo dużo oraz wdrażany jest zintegrowany system kwalifikacji. Odwołała się do wypowiedzi Pana Sławomira Broniarza i powiedziała, że reforma MEN ma za zadanie przekształcać szkoły, a nie je likwidować. Przypomniała, że Polska reformuje swój system edukacji już 17 lat, co spowodowało zabrnienie w ślepy zaułek.

Pan Wojciech Szczepański, Konfederacja Lewiatan, skierował pytanie do Pani Minister, Anny Zalewskiej, a mianowicie, czy w założeniach, które zostały przedstawione na temat kształcenia zawodowego nastąpią jeszcze zmiany, czy jest to ostateczna wersja? oraz które szkoły policealne według Pani Minister są nieefektywne?

Pani Anna Zalewska, podkreśliła, że nieefektywne nie oznacza, że wszystkie. Zaznaczyła, że z szacunkiem mówi o deficytowych zawodach.

Pani Agnieszka Lenartowicz-Łysik, Przedstawiciel Prezydenta RP, zadała pytanie związane z kwestią kształcenia ustawicznego. Zwróciła uwagę na możliwość wprowadzenia programu, który uwzględniałby matury dla dorosłych.

Pan Leszek Walczak, NSZZ „Solidarność”, podkreślił w swojej wypowiedzi znaczenie podstawy programowej. W jego przekonaniu istotą edukacji powinno być wykształcenie osobowości żyroskopowych czyli wewnątrzsterowność, która oznacza, że osoba kieruje się własnym rozumem, sumieniem, wartościami oraz poczuciem odpowiedzialności. Zadał pytanie, o to w jakim kierunku zmierzają zaproponowane ramy programowe i siatka godzin.

Pani Anna Zalewska, Minister Edukacji Narodowej, powiedziała, że najpierw należy ustalić ustrój szkolny, ponieważ od etapów kształcenia zależy, jak będzie wyglądać siatka godzin oraz podstawy programowe. Siatka godzin w szkołach podstawowych będzie obejmować 9 letni cykl w ciągu 8 lat dla ratowania miejsc pracy i dopiero na tej podstawie można przygotować podstawę programową.

Pan Krzysztof Baszczyński, Związek Nauczycielska Polskiego, podziękował Pani Minister, Annie Zalewskiej za pokazanie przez moment „kawałka rajku”, ponieważ stwierdziła, że w systemie jest tak duża ilość pieniędzy, by móc zaplanować w roku 2017 wzrost wynagrodzeń. Odniósł się do wystąpienia Pani Minister, Anny Zalewskiej z 27 czerwca br. w Toruniu. Poprosił o rzetelność w sprawie badań PISA oraz refleksje dotyczącą ustroju szkolnego, ponieważ to nie jest tylko likwidacja gimnazjów, ale również przekształcenie szkoły podstawowej w szkołę powszechną. Nawiązał do kwestii szkół branżowych, zaznaczając, że ich powstanie odbędzie się kosztem szkół zasadniczych. Podsumowując powołał się na badania Instytutu Badań Edukacyjnych.

Pani Anna Zalewska, podkreśliła, że zmiany są wynikiem debat oraz chęci ich przeprowadzenia ze strony społeczeństwa. Powiedziała, że z przyjemnością będzie odpowiadać na pytania. Dodała, że w zmianach w kształceniu zawodowym chodzi o udrożnienie systemu, jego odbiurokratyzowanie i unowocześnienie.

Pan Piotr Duda, powiedział o pilnej potrzebie powołania zespołu branżowego ds. edukacji, ponieważ nie ma żadnych przeszkód prawnych, ani organizacyjnych. Dodał, że czeka na wniosek strony społecznej, aby RDS jak najszybciej mogło podjąć taką decyzję.

Pan Andrzej Stępnikowski, ekspert Związku Rzemiosła Polskiego, swoją wypowiedź rozpoczął od konkluzji, że szczególnie ważny jest dialog prowadzony z udziałem pracodawców na szerokiej płaszczyźnie, by móc wypracować różne rozwiązania. Zwrócił uwagę, że podczas dążenia do systemu dualnego elementem różnicującym jest niedoprecyzowana wizja umiejscowienia Centrów Kształcenia Praktycznego. Poprosił o doprecyzowanie roli CKP.

Pani Anna Zalewska, powiedziała, że Pan Andrzej Stępnikowski powinien uczestniczyć podczas doprecyzowywania roli CKP. Dodała, że CKP są koniecznością oraz ratunkiem dla honoru poprzedniej perspektywy.

Pani Anna Sobala, ekspert Konfederacji Lewiatan, powiedziała, że za pośrednictwem Konfederacji Lewiatan zostaną przekazane uwagi do planowanych zmian w edukacji. Ograniczyła swoją wypowiedź do 2 pytań:

1. Czy MEN pracuje nad pomysłem alternatywnym jak ulepszyć 3 letnie liceum, ponieważ poprzednią reformę najbardziej odczuły licea?
2. Czy MEN zamierza pracować nad zniesieniem matury jako tzw. wstęp na studia?

Pani Anna Zalewska, odpowiedziała, że w liceach mają zajść szerokie zmiany dotyczące systemu kształcenia. Zmiany obejmą również matury, które będą wypadkową zdarzeń wynikających np. ze sposobu funkcjonowania CKE.

Pan Leszek Miętek, OPZZ, odniósł się do kwestii podstaw programowych. Zaapelował o takie przygotowanie szkolnictwa zawodowego, aby absolwenci byli gotowi do podjęcia pracy np. poprzez udzielanie im stosownych certyfikatów. Zapytał czy MEN zamierza do podstaw programowych szkół branżowych wprowadzić informację o funkcjonowaniu uprawnień związków zawodowych.

Pan Andrzej Radzikowski, OPZZ, poprosił o niebagatelizowanie kosztów związanych ze zmianą infrastruktury szkolnej wynikającej ze zmian strukturalnych. Powiedział, że z jego dotychczasowych obserwacji wynika, że zmiany strukturalne są już przesądzone.

Pani Anna Zalewska, odnosząc się do poruszonej kwestii infrastruktury, zaapelowała o nie dysponowanie majątkiem samorządów. Powiedziała, że w mediach nie powinno się toczyć dyskusji na temat wspomnianych wynagrodzeń oraz awansu zawodowego nauczycieli. Jeszcze raz podkreśliła, że powinien być wypracowany stały mechanizm w postaci stolika branżowego.

Pan Marek Ćwiek, Związek Nauczycielstwa Polskiego, powiedział, że aby dokonać tak rewolucyjnej zmiany w systemie edukacji trzeba przekonać do tego nauczycieli. Odniósł się do tematu podwyżek, podkreślając jednocześnie, że wspomniane kwoty nie są satysfakcjonujące. Nawiązał do kwestii nowych struktur systemu oświaty i odwołał się do przykładu Łodzi, gdzie ponad 400 nauczycieli 1 września br. może stracić pracę. Zaapelował do MEN o spokój i rozagę, ponieważ nie jest prawdą, że nie będzie wspomnianych zwolnień.

Pani Anna Zalewska, powiedziała, że przygotuje symulacje niżu demograficznego oraz pokaże jak to przekłada się na liczbę nauczycieli. Dodała, że musimy nadążać za dziećmi i ich potrzebami.

Pan Piotr Duda, podziękował Pani Minister, Annie Zalewskiej za przedstawione informacje oraz wszystkim, którzy zabrali głos, w tym również ekspertom za udział w dyskusji. Zaproponował przejście do kolejnego punktu obrad czyli spraw różnych.

Ad. 6

Pan Piotr Duda, na wstępie swojej wypowiedzi zwrócił uwagę na problem finansowania Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego. Powiedział, że Prezydium odbyło spotkania z Przewodniczącymi WRDS-ów i wszędzie pojawiają się te same kłopoty. Dodał, że podczas procedowania przy konsultacjach międzyresortowych ustawy o RDS wojewodowie przedstawili plan finansowy, który był w latach 2013-2015. Jednak w tym okresie dialog był zawieszony. W Dobieszkwie pod Łodzią partnerzy społeczni wspólnie z rządem przygotowując projekt ustawy o RDS chcieli dać większe kompetencje marszałkom, ponieważ to oni są gospodarzami województw i im szczególnie powinno zależeć na dialogu. Obecnie

marszałkowie uważają, że jest to zadanie zlecone przez rząd. Są sygnały z poszczególnych WRDS-ów, że niektóre z nich we wrześniu będą musiały zawiesić swoją działalność, co dla Rady Dialogu Społecznego jest niedopuszczalne. Zaznaczył, że rolą RDS jest zapewnienie sprawnego funkcjonowania dialogu na każdym szczeblu. Po rozmowach z Panią Premier, Beatą Szydło oraz Panią Minister MRPiS, Elżbieta Rafalską ustalono kierunek, aby szybką ścieżką legislacyjną przygotować zmianę ustawy o RDS, by to wojewodowie organizowali pracę WRDS.

Po omówieniu wszystkich punktów obrad podziękował zebranych i zamknął posiedzenie.

*Sporządziła:
Katarzyna Odziemczyk
Biuro Rady Dialogu Społecznego*